

Ogljični odtis
skupine Gorenjska
banka za leto 2024

Kazalo

1.	Uvod	3
2.	Predstavitev organizacije	4
2.1	Osnovni podatki o organizaciji	4
2.2	Organizacijska struktura	5
2.3	Dejavnosti in področje delovanja	6
2.4	Strateški cilji banke za obdobje do leta 2026	6
2.5	Trajnostni razvoj	7
2.5.1	Okoljska odgovornost	7
2.5.2	Družbena odgovornost	7
3.	Izhodišča za določitev ogljičnega odtisa	9
3.1	Cilj in kriteriji poročanja	9
3.2	Organizacijske meje in meje poročanja	10
3.2.1	Organizacijske meje	10
3.2.1.1	Lokacije, katerih emisije so predmet Obsega 3 – najem ali dano v najem	10
3.3	Obdobje poročanja	10
3.4	Meje poročanja	11
3.4.1	Obseg 1 (Scope 1)	11
3.4.2	Obseg 2 (Scope 2)	11
3.4.2.1	Posredne emisije iz rabe električne energije (S2-1 lokacija)	11
3.4.2.2	Posredne emisije iz rabe električne energije (S2-2 trg)	12
3.4.2.3	Posredne emisije iz rabe toplotne energije (S2-3 lokacija)	12
3.4.3	Obseg 3 (Scope 3)	12
4.	Metodologija izračuna	13
4.1	Obseg 1	14
4.1.1	Neposredne emisije zaradi porabe fosilnih goriv – stacionarni izpusti (S1-1)	14
4.1.2	Neposredne emisije zaradi porabe fosilnih goriv - mobilni izpusti (S1-2)	14
4.1.3	Neposredne procesne emisije – procesne emisije (S1-3)	15
4.1.4	Neposredne emisije zaradi uhajanja hladilnih plinov – Ubežne emisije TGP iz antropogenih virov (S1-4)	15
4.1.5	Neposredne emisije ostalih virov (S1-5)	15
4.2	Obseg 2	15
4.2.1	Posredne emisije iz rabe električne energije (S2-1 lokacija)	16
4.2.2	Posredne emisije iz rabe toplotne energije (S2-3 lokacija)	16
4.3	Obseg 3	17
4.4	Spremembe izračuna in metodologije	17
4.5	Kakovost podatkov in ocena negotovosti	17
4.5.1	Ocena negotovosti za Obseg 1	18
4.5.2	Ocena negotovosti za Obseg 2	18
4.5.3	Skupna negotovost izračuna emisij	18
5.	Ogljični odtis za leto 2024	19
5.1	Obseg 1	23
5.2	Obseg 2 (Scope 2)	24
5.3	Cilji in ukrepi zmanjševanja emisij v obsegih 1 in 2	25
5.4	Ukrepi v smeri ogljične nevtralnosti	25
5.5	Razvoj metodologije	25
6.	Specifični indikatorji	26
7.	Verifikacija rezultatov	28
8.	Literatura	28
	Priloga A	29
	Priloga B	31

1. Uvod

Evropska unija si je 2016 skladno z usmeritvami Pariškega sporazuma postavila cilj ogljične nevtralnosti do leta 2050. Cilj lahko doseže le z nadzorovanim zmanjševanjem emisij po vseh sektorjih, tudi bančnem sektorju, ki sicer ni energetskega intenziven, a lahko bistveno vpliva na zmanjševanje emisij preko uporabe zelenih mehanizmov financiranja.

Namen določitve ogljičnega odtisa je postavitve izhodiščnih smernic za trajnostno politiko organizacije ter pridobitev vpogleda v aktivnosti organizacije, ki z vidika ogljika najbolj obremenjujejo okolje. Del tega so v prvi fazi emisije toplogrednih plinov Obsega 1 in 2, ki so povezane predvsem z rabo energentov v obsegu lokacij skupine Gorenjska banka, d.d., Kranj.

Dokument predstavlja poročilo, ki vključuje metodologijo in izračun ogljičnega odtisa organizacije za leto 2024. Zaradi večjega števila lokacij podjetij skupine Gorenjska banka d.d., Kranj, in lokalne specifičnosti posamezne lokacije je podrobna metodologija določitve podatkov o dejavnosti (porabi energentov, električne energije in toplote predstavljena v ločenem dokumentu [1]. Preračun emisij je prav tako pripravljen v ločenem dokumentu, ki predstavlja tudi orodje za nadzor izvora podatkov [2]. V tem poročilu so prikazani rezultati izračunov, vključno z navedbo ključnih virov za določitev emisij toplogrednih plinov, v obsegu poročanja.

Na podlagi izračuna in rezultatov za leto 2024 bodo lahko v prihodnje vzpostavljeni ukrepi in usmeritve v smeri »brezogljivega« poslovanja.

Emisije Obsega 3 trenutno še niso vključene, z razvojem zahtev in metodologije lahko pričakujemo njihovo vključitev v naslednjih letih.

2. Predstavitev organizacije

2.1 Osnovni podatki o organizaciji

Gorenjska banka, d. d., Kranj (v nadaljevanju: banka), je samostojna delniška družba s sedežem v Kranju, na naslovu Bleiweisova cesta 1 (matična številka: 5103061000, davčna številka: SI42780071).

Časovne korenine banke segajo v 19. stoletje, ko so se na Gorenjskem oblikovali prvi zametki organiziranega bančništva. 25. marca 1955 je bila v Kranju ustanovljena prva komunalna banka na Gorenjskem, sledila ji je banka v Škofji Loki ter naslednje leto banke v Radovljici, Trzinu in na Bledu. Sčasoma je nastala skupna banka, ki se je leta 1972 vključila v sistem Ljubljanske banke, najprej kot podružnica, od 27. decembra 1989 pa kot delniška družba v sistemu kapitalsko povezanih sestrskih bank Ljubljanske banke.

Leta 1994 se je začel proces odcepitve iz sistema Ljubljanske banke, in sicer z odkupom delnic, ki jih je imela Nova Ljubljanska banka, d. d., Ljubljana v Gorenjski banki, d. d., Kranj. Proces je bil končan v juniju 1996, ko je banka te delnice umaknila.

2.2 Organizacijska struktura

Skupina Gorenjska banka (v nadaljevanju: skupina) poleg Gorenjske banke, d. d., Kranj, vključuje še odvisne družbe: Imobilia-GBK, d. o. o., Kranj, GB Leasing, d. o. o., Ljubljana in Filira, poslovne storitve, d. o. o., Ljubljana (v letu 2023 se je izvedla pripojitev Hypo Alpe-Adria-Leasing, d. o. o., Ljubljana k družbi Filira, d. o. o.).

Gorenjska banka, d. d., Kranj, ima skladno z določili MSRP 10 obvladujočo družbo, ki je Agri Europe Cyprus Limited, Limassol.

Slika 1: Shema organiziranosti Skupine Gorenjska banka, d. d., Kranj (vir: Letno poročilo 2024 Gorenjske banke d.d., Kranj in Skupine Gorenjske banke Kranj; https://www.gbkr.si/wp-content/uploads/2024/04/Letno-porocilo-Gorenjske-banke_2024.pdf)

100 %

**GB Leasing, d.o.o.,
Ljubljana**

Odvisna družba

100 %

**Imobilia-GBK, d.o.o.,
Kranj**

Odvisna družba

100 %

**Filira, poslovne storitve,
d.o.o., Ljubljana**

Odvisna družba

Družba Filira, d. o. o. je brez zaposlenih in ni operativna, ob zaključku vseh lizinskih pogodb bo ugasnila. Glede na to tudi ni dodatnih zaposlenih ter s tem povezanih deležev neposrednih in posrednih emisij (Obseg 1 in 2). Minimalni delež je vezan na vzdrževanje zatečenega stanja. V primeru razširitve poročanja tudi na celotni Obseg 3, se bodo v prihodnje upoštevale tudi morebitne posredne emisije. Napaka pri poročanju emisij Obsega 1 in 2 ni bistvena (ocena manj kot 0,1% skupnih emisij).

2.3 Dejavnosti in področje delovanja

Gorenjska banka, d. d., Kranj, ima dovoljenje za opravljanje bančnih storitev po 5. členu Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 29/21 s spremembami; v nadaljevanju ZBan-3).

Bančne storitve so storitve sprejemanja depozitov in drugih vračljivih sredstev od javnosti ter dajanje kreditov za svoj račun. Banka ima dovoljenje za opravljanje vzajemno priznanih in dodatnih finančnih storitev.

Banka lahko opravlja naslednje vzajemno priznane finančne storitve po 5. členu ZBan-3:

- > sprejemanje depozitov in drugih vračljivih sredstev;
- > dajanje kreditov, ki vključuje tudi: potrošniške kredite, hipotekarne kredite, odkup terjatev z regresom ali brez njega (faktoring), financiranje komercialnih poslov, vključno z izvoznim financiranjem na podlagi odkupa z diskontom in brez regresa dolgoročnih nezapadlih terjatev, zavarovanih s finančnim instrumentom (forfeiting);
- > finančni zakup (lizing, najem);
- > plačilne storitve;
- > izdajanje in upravljanje drugih plačilnih instrumentov (na primer potovalnih čekov in bančnih menic) v delu, v katerem ta storitev ni vključena v storitev iz prejšnje, tj. 4. točke;
- > izdajanje garancij in drugih jamstev;
- > trgovanje za svoj račun ali za račun strank: s tujimi plačilnimi sredstvi, vključno z menjalniškimi posli; trgovanje za svoj račun: z instrumenti denarnega trga, standardiziranimi terminskimi pogodbami in opcijami, valutnimi in obrestnimi finančnimi instrumenti, prenosljivimi vrednostnimi papirji;
- > druge storitve, povezane s hrambo;
- > oddajanje sefov.

Banka lahko opravlja tudi dodatne finančne storitve po 6. členu ZBan-3, in sicer posredovanje pri prodaji zavarovalnih polic po zakonu, ki ureja zavarovalništvo, ter trženje enot investicijskih skladov.

2.4 Strateški cilji banke za obdobje do leta 2026

Banka bo v načrtovanem strateškem obdobju osredotočena na rast tržnega deleža s ključnimi produkti, kot so stanovanjski in potrošniški krediti, lizing, faktoring ter biti prva izbira za ključne segmente pri pravnih osebah, to so mikro, mala in srednja podjetja. Realizacijo teh ciljev in izpolnjevanje zahtev in potreb strank bo banka dosegla s prilagojenimi produkti in odličnimi storitvami, ki bodo podprte predvsem z učinkovitimi in digitalnimi procesi ter motiviranimi, inovativnimi in lojalnimi zaposlenimi.

2.5 Trajnostni razvoj

Banka se zaveda svojega vpliva, pričakovanj in odgovornosti pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja. Prevzema strateško zavezo, da poskuša uravnotežiti vzdržno finančno uspešnost z upoštevanjem okoljskih, družbenih in upravljaljskih dejavnikov ter njihovim vplivom na bančna tveganja ter priložnosti pri svojem delovanju. V Gorenjski banki deluje interdisciplinarni Odbor za trajnostni razvoj, ki združuje strokovnjake z različnih področij znotraj banke in se osredotoča na implementacijo ESG-načel v njeno poslovanje.

2.5.1 Okoljska odgovornost

Banka prispeva k prehodu v nizkoogljično gospodarstvo in družbo tako, da zmanjšuje svoj neposredni okoljski odtis z zasledovanjem energetske učinkovitosti delovanja, zmanjševanjem porabe vode in papirja, ki ga spodbuja z uvajanjem brezpapirnega poslovanja v interni in eksterni komunikaciji banke. Banka izboljšuje svoj posredni okoljski odtis z razvojem inovativnih poslovnih rešitev, ki prispevajo k uresničevanju zavezanosti k trajnostnemu razvoju. Strankam ponuja »eko« stanovanjski kredit z ugodnejšimi pogoji financiranja ekoloških naložb ter ugodnejše financiranje trajnostnih projektov v sodelovanju z javnimi institucijami na nacionalni ravni in ravni EU. V letu 2023 je banka nadaljevala uresničevanje strateške zaveze k trajnostno naravnemu poslovanju, pri čemer je v okviru aktivnosti na področju varovanja okolja sodelovala z Ekologi brez meja, eno vodilnih organizacij na področju varovanja in zaščite okolja v Sloveniji. S projektom »Vsak korak šteje« je javnost pozivala k drobnim spremembam na področju trajnosti, ki lahko dolgoročno pripomorejo k velikim spremembam pri ohranjanju okolja. Aktivnosti na področju varovanja okolja je banka podkrepila tudi s finančno podporo Zavodu za gozdove Slovenije in projektu sanacije gozdov na pogorišču Potoške gore nad Preddevorom. Konec leta 2023 je banka prejela certifikat za trajnostno poslovanje in podnebno ukrepanje Green Star ter se tako pridružila zavezam zelenega slovenskega gospodarstva, ki stremlji k ambicioznim ciljem trajnostnega poslovanja in podnebnega ukrepanja.

2.5.2 Družbena odgovornost

Gorenjska banka je kot prva banka v Sloveniji leta 2021 pridobila certifikat Družbeno odgovoren delodajalec, ki potrjuje dosedanja prizadevanja in postavlja temelj za strateško in sistemsko vodenje družbeno odgovornega delovanja banke. Družbena odgovornost banke se prednostno navezuje na zaveze banke do zaposlenih, strank in lokalne skupnosti. V odnosu do zaposlenih si banka prizadeva zagotavljati dostojna delovna mesta, ki zagotavljajo enakost med spoloma, upoštevajo delovnopravno zakonodajo, omogočajo socialno varstvo in socialni dialog, strokovni in osebni razvoj zaposlenih ter zagotavljajo pravično plačilo. Pri tem banka nenehno nadgrajuje in udejanja svoje politike ravnanja z zaposlenimi, ki se kažejo kot npr. fleksibilni delovni čas, časovni konto, otroški in oskrbovalni časovni bonus in delo od doma. Nadalje banka spodbuja razvoj znanja, kompetenc in inovativnega razmišljanja zaposlenih s tem, da omogoča izobraževalne programe, upravljanje talentov in ključnih kadrov, spodbuja rotiranje zaposlenih in izvaja različne oblike mentorstva. Znatno poudarek banka namenja promociji zdravja, ki zaposlenim omogoča zavedanje in obvladovanje tveganj za njihovo zdravje ter izvedbo ukrepov za zvišanje ravni zdravja in počutja na delovnem mestu. S tem ko banka nadgrajuje svoje delovanje kot družbeno odgovoren delodajalec, postaja privlačen delodajalec in ta položaj tudi vzdržuje.

V odnosu do strank banka stremi k oblikovanju odgovornih, dolgoročnih in profesionalnih odnosov, k negovanju zaupanja in varovanja podatkov ter transparentnemu komuniciranju. S transparentnim predstavljanjem produktov in jasno komunikacijo strankam pomaga pri sprejemanju finančnih odločitev. S ciljem finančnega opismenjevanja strank je banka organizirala dneve stanovanjskih kreditov, naložb in zavarovanj ter digitalnega bančništva, na katerih je delila svoje strokovno znanje in izkušnje s komitenti. V času avgustovskih vremenskih ujm se je banka nemudoma odzvala in sprejela številne ukrepe za pomoč prizadetim strankam, jih oprostila določenih vsakodnevnih stroškov bančnega poslovanja in jim prisluhnila z individualno obravnavo.

V odnosu z lokalno skupnostjo banka proaktivno uresničuje svojo politiko donatorstva in sponzorstva, s katero dviga kakovost bivanja lokalne in širše skupnosti ter krepi svoje osnovno poslanstvo, zadane vrednote in etične zaveze. Pri tem se banka strateško osredotoča na področje varovanja okolja, pomoči družinam in finančno šibkejšim posameznikom ter podpore športu. V letu 2024 je banka nadaljevala s projektom »Podpora družini«, s katerim je še okrepila svoja prizadevanja za dvig kakovosti bivanja prihodnjih generacij, in sicer z donacijo za prenovo sedmih otroških vrtcev po vsej Sloveniji. Tudi v letu 2024 je banka tradicionalno prispevala donatorska sredstva za družine in posameznike v stiski v okviru humanitarne akcije »V Kranju dobro v srcu mislimo«, z donacijami in skupnimi aktivnostmi pa je podprla tudi Center za usposabljanje, delo in varstvo Matevža Langusa Radvljica ter Mladinski dom Malči Beličeve Ljubljana. Banka je nadaljevala dolgoletno tradicijo podpiranja lokalnih športnih dogodkov, klubov in društev, ki s svojo predanostjo spodbujajo gibanje in aktivno življenje ter razvoj športa na lokalni in nacionalni ravni.

3. Izhodišča za določitev ogljičnega odtisa

Izračun ogljičnega odtisa za leto 2024 temelji na zahtevah standarda GHG protocol Corporate Standard-a [3] pripravljenega s strani World Resources Institute in World Business Council for Sustainable Development. Omenjeni organizaciji vzdržujeta standarde, ki omogočajo določitev ogljičnih odtisov organizacij in proizvodov.

Pri določitvi ogljičnega odtisa so upoštevane tudi specifične zahteve GHG protokola, ki so predstavljene v okviru smernic za določitev emisij Obsega 2 in 3 [4, 5].

3.1 Cilj in kriteriji poročanja

Cilj je vzpostavitev metodologije za spremljanje podatkov o dejavnosti po posameznih lokacijah znotraj skupine Gorenjska banka, ocena s porabo energentov in energije povezanih emisij ter poročanje o emisijah toplogrednih plinov.

Poročanje je prostovoljno, ogljični odtis za organizacijo računamo tretjič in služi za:

- > prepoznavanje ključnih virov emisij CO₂;
- > obvladovanje tveganj in priložnosti za obvladovanje emisij toplogrednih plinov (TGP);
- > objavo poročila in pripravo ciljev zmanjševanja emisij TGP;
- > ocenjevanje napredka pri zmanjševanju ogljičnega odtisa organizacije.

Za izračun ogljičnega odtisa je uporabljena standardizirana metoda v skladu z mednarodnim standardom o določanju in poročanju o emisijah toplogrednih plinov GHG Protocol - A Corporate Accounting and Reporting Standard [3]. Poročanje je prilagojeno zahtevam po poročanju o ogljičnem odtisu organizacije.

3.2 Organizacijske meje in meje poročanja

3.2.1 Organizacijske meje

Organizacija je postavila organizacijske meje za izračun emisij in sicer na način operativnega nadzora lokacij. V izračun ogljičnega odtisa so tako vključene vse družbe, ki so vključene v Skupino in je v njih krovna družba vsaj 50 % lastnik. V Skupino je vključena matična družba in odvisne družbe v lasti matične ali odvisnih družb.

Izračun emisij v tem poročilu velja za naslednje družbe skupine:

- > Gorenjska banka, d.d., Kranj
- > Imobilia-GBK, d.o.o.
- > GB Leasing d.o.o.

Emisije povezane z družbo Filira, poslovne storitve, d. o. o. niso vključene v poročanje, kar je predstavljeno v poglavju 2.2.

Lastniški deleži v drugih družbah so po navedbi Letnega poročila skupine Gorenjska banka za leto 2024 [6] manjše od 15%, zato emisij teh družb ne štejemo v emisije skupine.

V poročilu so navedeni rezultati skupnih emisij po obsegih in posameznih kategorijah obsegov skupine Gorenjska banka.

Lokacije družb (L1 – L33) so predstavljene v **Prilogi A** tega poročila.

3.2.1.1 Lokacije, katerih emisije so predmet Obsega 3 – najem ali dano v najem

Gorenjska banka d.d. na vseh lokacijah (L1 do L21) upošteva emisije kot lastne emisije.

Družba Imobilia- GBKd.o.o. (L22-L24) vključuje lokacijo L23, kjer so neposredne emisije vključno s posrednimi emisijami iz rabe energentov (elektrika, toplota) predmet podnajemnikov. Zaradi tega so bile emisije v Obsegih 1 in 2 za lokacijo L23 v letu 2024 minimalne.

V okviru družbe GB Leasing d.o.o. so med lokacije vštete tudi parkirne površine v najemu - L26, L28, L30 in L32. Posredne emisije povezane z omenjenimi površinami bomo obravnavali v Obsegu 3, zato emisij v poročanem letu ni bilo. Podobno velja tudi za lokacijo L33, ki predstavlja skladiščne prostore v najemu.

3.3 Obdobje poročanja

Obdobje poročanja predstavlja koledarsko leto 2024.

Izhodiščno leto pri poročanju o emisijah toplogrednih plinov je leto 2021. Obseg kategorij emisij in metodologija izračuna sta za obe leti enaka [1, 2].

3.4 Meje poročanja

V obseg meja poročanja so vključene celotne emisije Obsega 1 in 2, vseh lokacij znotraj skupine Gorenjska banka. Emisije so razdeljene po posameznih kategorijah Obsega 1 in 2.

Emisij Obsega 3 za leto 2024 niso izračunane.

V izračun so vključene vse emisije prepoznanih toplogrednih plinov, kot to zahteva GHG Protokol [3], in sicer CO₂, CH₄, N₂O, HFCs, PCF, SF₆, NF₃. Na podlagi upoštevanja utežnih faktorjev [7] so določeni tudi skupni ekvivalent CO₂e emisij. Utežni faktorji so izbrani tako, da je omogočena jasna pretvorba in skladnost z emisijskimi faktorji UK GOV, DEFRA, ARSO [8, 9], ki so uporabljene za izračun emisij v okviru tega poročila in spremnih tabel [2].

V letu 2024 ni bilo porabe goriv biogenega izvora.

3.4.1 Obseg 1 (Scope 1)

Neposredne emisije so izračunane na podlagi poznavanja porabe goriv iz virov, ki so v lasti ali nadzorovani s strani organizacije.

V Obseg 1 so vključene:

- > neposredne emisije pri uporabi fosilnih goriv v stacionarnih virih zgorevanja (S1-1: Emisije iz stacionarnega zgorevanja),
- > neposredne emisije pri uporabi fosilnih goriv v transportnih sredstvih (S1-2: Emisije iz mobilnega zgorevanja),
- > neposredne emisije zaradi uhajanja hladilnih plinov vključno z SF₆. (S1-4: Ubežne emisije TGP iz antropogenih virov)

Določene lokacije uporabljajo fosilna goriva za pripravo tople vode in namene ogrevanja prostorov.

Mobilni izpusti obsegajo emisije zaradi porabe goriva vozil, ki so v lasti in finančnem najemu s strani vseh družb znotraj skupine Gorenjska banka.

Za hlajenje prostorov se uporablja več hladilnih naprav, katerih seznam je arhiviran [2]. Izpusti iz hladilnih naprav v obravnavanem letu so zbrani s strani odgovorne osebe, količine so vpisane v tabelah za oceno emisij povezanih s puščanjem hladilnih sredstev [2].

3.4.2 Obseg 2 (Scope 2)

3.4.2.1 Posredne emisije iz rabe električne energije (S2-1 lokacija)

Električno energijo dobavljajo dobavitelji, ki zagotavljajo jasen izvor električne energije. Za izračun in poročanje o t.im. Location based emisijah pa se za izračun uporabijo nacionalni emisijski faktorji.

3.4.2.2 Posredne emisije iz rabe električne energije (S2-2 trg)

Porabo električne energije je večinoma določena preko odčitkov merilnih naprav, razen v specifičnih primerih, kjer je potrebna delitev porabe na podlagi specifičnega lastniškega deleža [1]. Dobavitelji posredujejo emisijske faktorje za dobavljeno električno energijo na osnovi strukture virov. Na razpolago so podatki o porabah električne energije na merilnih mestih oz. izračunane porabe. Za prepoznana merilna mesta dobavitelja se uporablja emisijski faktor dobavitelja, za porabe neznanega izvora se uporabi lokacijski emisijski faktor. Organizacija ima za porabo električne energije potrdilo o izvoru dobavitelja.

3.4.2.3 Posredne emisije iz rabe toplotne energije (S2-3 lokacija)

Obseg daljinskega ogrevanja je določen na podoben način kot porabo električne energije, z merjenjem porabljenih količin (kWh) oz. glede na delež površin določenih lokacij. Za izračun in poročanje o t.im. Location based emisijah se za izračun uporabijo nacionalni emisijski faktorji za proizvedeno toplotno energijo, ki jih objavlja Center za energetske učinkovitost Instituta Jožef Stefan. Porabo hladilne energije se meri s kalorimetri. Ker hladilne naprave za pripravo hladilne energije niso v naši lasti, emisijski faktor proizvedene hladilne energije ni mogoče določiti. Zato smo skladno s priporočilom DEFRA, emisijo določili posredno z določitvijo porabe električne energije, ob upoštevanju povprečnega letnega faktorja proizvodnje hladu (5) ter poznanih količin hladu (kWh).

3.4.3 Obseg 3 (Scope 3)

Emisij Obsega 3 niso predmet tega poročila.

4. Metodologija izračuna

Metodologija izračuna sledi zahtevam in smernicam GHG Protokola. Izračun posamezne količine emisij sledi osnovni enačbi:

$$Em = AD \cdot EF$$

kjer je

AD ... količina - podatek o dejavnosti (Activity data)

EF ... emisijski faktor (za CO₂, CH₄, N₂O ali CO₂,ekv)

Emisijski faktorji za izpuščene količine hladilnih sredstev HFC so določeni v tCO₂,ekv.

Emisij ostalih zahtevanih toplogrednih plinov, npr. PFC, SF₆, NF₃ v poročanem obdobju ni bilo, torej so njih emisije 0 tCO₂,ekv.

V primerih, ko vir navaja le emisijski faktor za CO₂, se predpostavi, da je emisijski faktor za CO₂e enak emisijskemu faktorju za CO₂. V primerih, ko vir navaja le emisijski faktor za CO₂,ekv, se v izračunih upošteva le tega, brez EF za CO₂, CH₄ in N₂O.

Podatke o dejavnosti se določa preko podatkov z računov distributerjev, dobaviteljev, oziroma po postopkih, ki sledijo smernicam GHG Protokola. Določitev količin je detajlno predstavljena v Poročilu [1], ki predstavlja Metodologijo za določitev porabljenih količin po posameznih lokacijah.

Zaradi večje preglednosti pri izračunu emisij se v večini primerov uporablja kvalitetne emisijske faktorje, ki jih angleška vlada pripravlja vsakoletno za poročanje podjetij o emisijah toplogrednih plinov – UK GOV, DEFRA, ARSO [8, 9]. V omenjenih tabelah so prikazani emisijski faktorji CO₂, CH₄, N₂O v kgCO₂,ekv. Končno pretvorbo v tCO₂, tCH₄ in tN₂O je izvedena z uporabo primernih IPCC utežnih faktorjev [7].

Bolj podrobno je metodologija ter izvor podatkov o dejavnosti ter faktorjev emisije, ki se jih uporablja v izračunih emisij predstavljena v tabelah za določitev ogljičnega odtisa [2]. Tabele omogočajo podroben vpogled v metodologijo ter sam izračun emisij po posameznih virih podatkov. Metodologija [1] in vpisi v tabelah [2] omogočajo sledljivost do virov podatkov, zaradi česar je ponovljivost izračuna s tretje strani mogoča. Za določitev podatkov o količinah posameznih energentov so uporabljeni viri znotraj organizacije in poročila s strani upravnikov nepremičnin.

V nadaljevanju je predstavljena metodologija izračuna emisij toplogrednih plinov po posameznih kategorijah. Zaradi večje preglednosti, se izvornih podatkov o dejavnostih v tem poročilu ne navaja [2]. Zainteresirani strani so dostopni na vpogled v organizaciji. Vsi računi so arhivirani v okviru dokumentacijskega sistema organizacije.

4.1 Obseg 1

Neposredne emisije se izračunava za porabo goriv iz virov, ki so v lasti ali nadzorovani s strani organizacije. Prepozne so emisije iz stacionarnih in mobilnih virov ter emisije HFC, kot posledica puščanja hladilnih naprav.

V sklopu celotnega poročanja in vseh lokacij, v letu 2024 ni bilo porabe biomasnih goriv.

4.1.1 Neposredne emisije zaradi porabe fosilnih goriv – stacionarni izpusti (S1-1)

Mednje štejemo emisije iz rabe energentov v okviru stacionarnih virov zgorevanja, npr. kotli in motorji. V letu 2024 je bila zabeležena poraba zemeljskega plina na lokacijah L1, L2, L4, L5, L10, L11, L14, L15, L16, L19 in L21 (+L22). Večino porabe se določi preko merjenja z merilnimi napravami, detajlni opis je predstavljen v prilogi Metodologija izračuna [1].

Na lokacijah L8 in L9 ogrevanje z ELKO (ekstra lahko kurilno olje) izvaja upravnik, delež porabe lokacije določijo strokovne službe banke (L8) ali upravnik (L9) ob upoštevanju deleža prostorov.

Na lokaciji L1 je v uporabi tudi dizelski agregat. Zaradi občasnih zagonov, prihaja do minimalne letne porabe plinskega olja, kar se upošteva v izračunu. Količina se določi na podlagi plačanih računov za D2, ki je namenjen delovanju agregata.

Emisijski faktorji za leto 2024 so povzeti po UKGOV in ARSO [8, 9], tako za zemeljski plin kot tudi ELKO. Pri plinskem olju je predpostavljena uporaba 100% fosilnega plinskega olja, tako da emisij iz porabe biomasnih goriv ni bilo.

4.1.2 Neposredne emisije zaradi porabe fosilnih goriv - mobilni izpusti (S1-2)

Skupina Gorenjske banke poseduje več motornih vozil. Večina jih je v neposredni lasti, določen delež vozil je vzeti na leasing, vendar so v operativnem nadzoru skupine. Poraba po vozilih se spremlja na podlagi računov s strani dobavitelja. Večinski delež predstavlja prodaja s strani skupine Petrol, sledi OMV ter drugi bencinski servisi. Pregled vozil, statusa, tipa goriva, lastništva, lokacije ter tudi zbirne letne porabe smo pripravili v pomožni tabeli [2].

Drugih vozil, npr. viličarjev ali tovornih vozil, družbe skupine ne posedujejo.

Emisijski faktor za leto 2024 je povzet po UKGOV [8, 9], tako za plinsko olje kot tudi bencin. Pri obeh energentih je predpostavljena uporaba goriva 100% fosilnega izvora, tako da emisij iz porabe biomasnih goriv ni bilo.

4.1.3 Neposredne procesne emisije – procesne emisije (S1-3)

Pri izvajanju dejavnosti družb, procesne emisije toplogrednih plinov niso nastale.

4.1.4 Neposredne emisije zaradi uhajanja hladilnih plinov – Ubežne emisije TGP iz antropogenih virov (S1-4)

Pri ovrednotenju emisij je uporabljen pristop na osnovi poročanja pri nabavi hladilnih sredstev, katere beležijo izvajalci servisnih storitev kot posamezno postavko na lastnih računih. Tip hladiva je odvisen od hladilne naprave.

V letu 2024 je bila zabeležena dopolnitev v višini 11 kg (R410a), na lokaciji L6.

Emisijske faktorje za leti 2021 in 2024 so povzeti po UKGOV, IJS in ARSO [8, 9].

4.1.5 Neposredne emisije ostalih virov (S1-5)

Druge ubežne ali relevantne emisije, npr. iz LULUCF aktivnosti v letu poročanja niso nastale.

4.2 Obseg 2

V Obsegu 2 so obravnavane posredne emisije zaradi porabe fosilnih goriv. Mednje se šteje emisije iz porabe električne, toplotne in hladilne energije po posameznih lokacijah skupine Gorenjska banka.

Za prepoznana merilna mesta dobavitelja se uporablja emisijski faktor dobavitelja, za porabe neznanega izvora se uporabi lokacijski emisijski faktor. Organizacija ima za porabo električne energije potrdilo o izvoru dobavitelja. Za lokacijski izračun posrednih emisij iz rabe električne energije iz distribucijskega omrežja in daljinsko dobavljene toplotne energije se uporablja povprečne nacionalne emisijske faktorje, določeni na ravni Slovenije s strani IJS [10]. Ti poleg povprečnih slovenskih emisijskih faktorjev CO₂ vključujejo tudi emisijske faktorje za CH₄ in N₂O. V času priprave poročila, so uporabljeni zadnji razpoložljivi emisijski faktorji. Glede na vrednosti emisijskih faktorjev preteklih let, bistvene napake zaradi tega v naslednjem letu ni za pričakovati.

Za izračun emisij iz rabe električne energije po tržni metodi, dobavitelji posredujejo emisijske faktorje za dobavljeno električno energijo na osnovi strukture virov. Na razpolago so podatki o porabah električne energije na merilnih mestih oz. izračunane porabe. Za prepoznana merilna mesta dobavitelja se uporablja emisijski faktor dobavitelja, za porabe neznanega izvora se uporabi lokacijski emisijski faktor. Organizacija ima za porabo električne energije potrdilo o izvoru dobavitelja.

Emisijo iz porabe daljinske hladilne energije je določena skladno s smernicami UK GOV [9]. Smernica navaja, da v primeru, ko emisijski faktor za ta vir energije ni znan, se ob upoštevanju realnega letnega izkoristka proizvodnje hladu (SEER=5,0), posredno izračuna porabo električne energije. Porabo le-te se šteje pod porabo električne energije posamezne lokacije. Za izračun in poročanje o t.im. Location based emisijah se za izračun uporabijo nacionalni emisijski faktorji za proizvedeno toplotno energijo, ki jih objavlja Center za energetske učinkovitost Instituta Jožef Stefan.

Za emisije toplotne energije se izračunava emisije ogljikovega dioksida, metana in dušikovega oksida in ekvivalenta ogljikovega dioksida, če so na voljo primerni podatki. Uporabljeni emisijski faktorji za toplotno energijo dobavitelja iz omrežja.

4.2.1 Posredne emisije iz rabe električne energije (S2-1 lokacija)

Porabo električne energije se določi na podlagi odčitkov lastnih ali odšteválnih števecov, z visoko natančnostjo določanja količin. Izjeme so lokacije L2, L3 in L8, kjer je izračunu odšteta količina porabe za manjše podnajemnike, katerih količina se določi na podlagi obsega zasedanja poslovnih površin. Podobno v primeru L21 in L22 (lokacija Globus), kjer se skupno porabo razdeli med dve družbi skupine na podlagi zasedanja poslovnih površin [1]. Kljub navedenemu je kakovost podatkov visoka.

Zadnji razpoložljivi emisijski faktorji so uporabljeni za določitev lokacijskih emisij v letu 2024.

Tabela 1: Uporabljeni emisijski faktorji za določitev posrednih emisij iz rabe električne energije za leti 2021 in 2024 [10].

kgCO ₂ ,ekv/kWh	kgCO ₂ /kWh	kgCH ₄ /kWh	kgN ₂ O/kWh
0,2342	0,2342	0,0000054	0,0000037

Za leto 2024 je bila za elektro odjemna mesta, kjer banka sama nabavlja električno energijo, kupljena zelena električna energija, za kar je pridobljeno Potrdilo o razveljavitvi potrdil o izvoru električne energije serijska številka 25-11619 z dnem 20.3.2025, razveljavitev ECE d.o.o.. Za merilna mesta, kjer elektriko dobavljajo upravniki, izvor ni znan.

S podpisom o dobavi zelene električne energije v letu 2024, se za merilna mesta kjer ima skupina neposredni odjem električne energije v poročilu upoštevajo emisije po tržni metodi.

4.2.2 Posredne emisije iz rabe toplotne energije (S2-3 lokacija)

Ogrevanje se daljinsko izvaja na lokacijah L3, L6, L7, L12, L13, L17, K18, L20, L27, L25 in L29.

Toplotno energijo dobavlja lokalni dobavitelj. Meritev porabe se določi večinoma ob upoštevanju deleža zasedanja površin za ogrevanje na posamezni lokaciji (L3, L12, L18 in L29). V primeru lokacije L6 se predhodno v deležu odšteje ogrevanje površin, ki jih zasedajo podnajemniki. Zaradi skupnega števca se poraba za lokacijo v Mariboru (L20 in L27) razdeli med družbi Gorenjska Banka d.d. in GB Leasing d.o.o. na podlagi zasedanja lastnih površin.

Kakovost podatkov je zadovoljiva, v prihodnje se pričakuje izboljšanje z montažo lastnih merilnih naprav.

Porabo hladilne energije (L7, L20, L25 in L27) se določi z odčitki na kalorimetrih. Ker emisijski faktor dobavitelja za proizvedeno hladilno energijo ni znan, se skladno s smernicami UK GOV [9] posredno emisijo iz porabe hladilne energije določili na podlagi predhodnega izračuna porabe električne energije za proizvodnjo hladu. Pri tem se upošteva sezonsko učinkovitost hladilne naprave v višini SEER=5,0. Za določitev emisije so bile upoštevane zadnje razpoložljive povprečne nacionalne emisijske faktorje IJS [10].

Kot emisijski faktor za proizvedeno toplotno energijo za leto 2024 je pridobljen iz zadnje razpoložljive nacionalne vrednosti, IJS – zadnji podatki za leto 2024 [10].

Tabela 2: Uporabljeni emisijski faktorji za določitev posrednih emisij iz rabe toplotne energije za leto 2024 [10].

kgCO ₂ ,ekv/kWh	kgCO ₂ /kWh
0,2666	0,2666

Emisijski faktor za porabljeno hladilno energijo je isti kot za porabljeno električno energijo (Tabela 1).

4.3 Obseg 3

Emisije Obsega 3 za leto 2024 ni predmet poročanja.

4.4 Spremembe izračuna in metodologije

V kolikor bodo v prihodnje ugotovljene bistvene spremembe v metodologiji spremljanja in poročanja o ogljičnem odtisu skupine GB, bo v skladu z referenčnim standardom izveden popravek izračuna.

4.5 Kakovost podatkov in ocena negotovosti

Kakovost podatkov se zagotavlja s kontrolo rezultatov ter primerjavo podatkov s podatki z računov, tabel, podatkov dobaviteljev in drugih internih informacij. V primeru ugotovljenih napak, se le te upoštevajo v okviru celotnega postopka in metodologije. Če se za določen podatek o dejavnosti ali emisijski faktor pridobi bolj kakovosten podatek z nižjo negotovostjo, se le-tega vključi v postopek spremljanja in poročanja. Vsi podatki zajeti v preračunu ogljičnega odtisa [1, 2] so sledljivi do izvora informacije.

Ocena negotovosti sledi osnovnim priporočilom smernic GHG Protokola, ki so namenjene oceni negotovosti v okviru ogljičnega odtisa. Negotovost je ocenjena na podlagi upoštevanja virov podatkov ter uporabe merilnih naprav pri določanju rezultatov.

Skupna ocena negotovosti sledi osnovnim priporočilom smernic GHG Protokola, ki so namenjene oceni negotovosti v okviru ogljičnega odtisa [11, 12]. Visoka kakovost podatka predstavlja nizko negotovost izračuna, pregled kategorij kakovosti podatkov je predstavljen v naslednji tabeli. Pri določitvi kakovosti podatka se v omejenem obsegu upoštevajo tudi smernice EEA [13].

Tabela 3: Ocena negotovosti določitve podatka o dejavnosti, faktorja emisije in izračunanih emisij [13].

Kakovost podatka		Negotovost
Visoka	<± 5%	Nizka
Dobra	<± 15%	Dobra
Sprejemljiva	<± 30%	Sprejemljiva
Slaba	> ± 30 %	Visoka

4.5.1 Ocena negotovosti za Obseg 1

Za Obseg 1 so zbrani podatki iz računov dobaviteljev, emisijski faktorji so iz virov, za katere se predpostavlja primerno reprezentativnost in točnost. Emisije lahko odstopajo zaradi negotovosti energijske vrednosti energentov, merilne negotovosti pri meritvah vhodnih količin in pri negotovosti pri določitvi emisijskega faktorja. Za določanje stopnje negotovosti količin posameznih energentov [2] so bili uporabljeni podatki iz pravilnikov o meroslovnih zahtevah, za negotovost emisijskih faktorjev pa smernice IPCC za določanje negotovosti [14].

Negotovost podatkov o dejavnosti znaša za goriva porabljena v stacionarnih virih $\pm 2,0\%$, mobilnih virih $\pm 1,0\%$ ter za določitev porabe hladilnih plinov $\pm 5,0\%$. Slednji je višji, zaradi morebitne nenatančnosti določanja količin z neumerjenimi tehnicami na lokaciji servisnih posegov.

Negotovost emisijskih faktorjev [9] je ocenjena na $\pm 10,0\%$.

4.5.2 Ocena negotovosti za Obseg 2

Za Obseg 2 so zbrani podatki iz računov dobaviteljev energentov za posamezne dobavljene količine. Izvor podatkov so mesečni računi dobaviteljev [2]. Za porabe, ki so deljene po ključu etažne lastnine, se uporablja količine, izračunane in posredovane s strani upraviteljev stavb.

Negotovost podatkov o dejavnosti (poraba električne energije) zaradi uporabe umerjenih meril znaša $\pm 1,0\%$.

Pri določitvi toplotne energije se zaradi večjega deleža podatkov, pridobljenih na podlagi delitve porabe po deležih ogrevanih prostorov, upošteva višja negotovost, in sicer $\pm 10,0\%$. Enako negotovost je bila zaradi dodatne pretvorbe v količino električne energije, izbrana tudi za določitev izračuna porabljene hladilne energije.

Negotovost emisijskih faktorjev Obsega 2 [10] je ocenjena na $\pm 10,0\%$.

4.5.3 Skupna negotovost izračuna emisij

Na podlagi zgoraj navedenih vhodnih podatkov je skupna negotovost ocenjenih emisij toplogrednih plinov v letu 2024 ocenjena na $6,6\%$ [2], kar skladno s Tabelo 3 predstavlja dobro kakovost podatkov.

5. Ogljični odtis za leto 2024

Izračun ogljičnega odtisa skupine Gorenjska banka za leto 2024 je pripravljen na osnovi metodologije podane v tem poročilu. Rezultati ogljičnega odtisa za leto 2024 ne vključujejo podatkov o posrednih emisijah Obsega 3. O emisiji plinov CO₂ (t), CH₄(t), N₂O(t), (HFCs, PFCs, SF₆) in CO₂e (t) se poroča glede na razpoložljivost emisijskih faktorjev v okviru posameznih virov emisij.

Izračun upošteva lokacijsko metodo pri določitvi emisij iz Obsega 2, skladno z zahtevami standardov GHG protokol in ISO 14064-1:2018. V letu 2024 se je upošteval izračun po tržni metodi (Obseg 2). Na lokacijah, kjer ima skupina neposreden odjem električne energije, je bila uporabljena zelena energija.

Skupne ocenjene emisije toplogrednih plinov Obsega 1 in 2 po lokacijski metodi izračuna so v letu 2024 znašale 536,6 tCO₂,ekv. V naslednji tabeli je za leti 2021 in 2024 prikazana primerjava količin po posameznih kategorijah emisij. Glede na leto 2021 se je po trženjskem pristopu bistveno znižala emisija iz dobavljene električne energije (-97,2 %), ker je bila dobavljena večina električne energije iz obnovljivih virov. Glede na leto 2021 so se znižale emisije iz mobilnega zgorevanja (-14,5 %), ubežne emisije TGP iz antropogenih virov so se znižale za -18,9 %. Emisije drugih ključnih kategorij - S1-1, S2-1 in S2-2, so se predvsem zaradi dodatnih ukrepov zmanjševanja rabe energije, v letu 2024 prav tako znižale.

V tabeli Pregled količin emisij po posameznih kategorijah, so za primerjavo vključeni tudi podatki za leto 2023. V letu 2024 so bile zaznane nekoliko višje emisije iz naslova stacionarnega in mobilnega izgorevanja ter bistveno nižje lokacijske emisije iz naslova porabe električne energije. Kljub vključitvi emisij električnih vozil in dodatnih prostorov na Dunajski vertikali so se lokacijske emisije iz porabljene električne energije zmanjšale. Zaradi visokih cen časovnih blokov je bilo delovanje toplotnih črpalk omejeno, zato se ogrevanje v času konic izvaja v kombinaciji s plinskimi kotli. Ta ukrep je sicer nekoliko povečal ogljični odtis, a hkrati bistveno znižal stroške za energijo. Certifikat za zeleno energijo je bil pridobljen pred prejemom poračunov za električno energijo, zaradi katerih so se tržne emisije za električno energijo nekoliko povečale. Poračun je bil izdan v povezavi s postavitvijo sončnih elektrarn na dveh lokacijah, Jesenice in Kapucinski trg.

Tabela 4: Pregled količin emisij po posameznih kategorijah – skupina Gorenjska Banka, za leti 2021 in 2024.

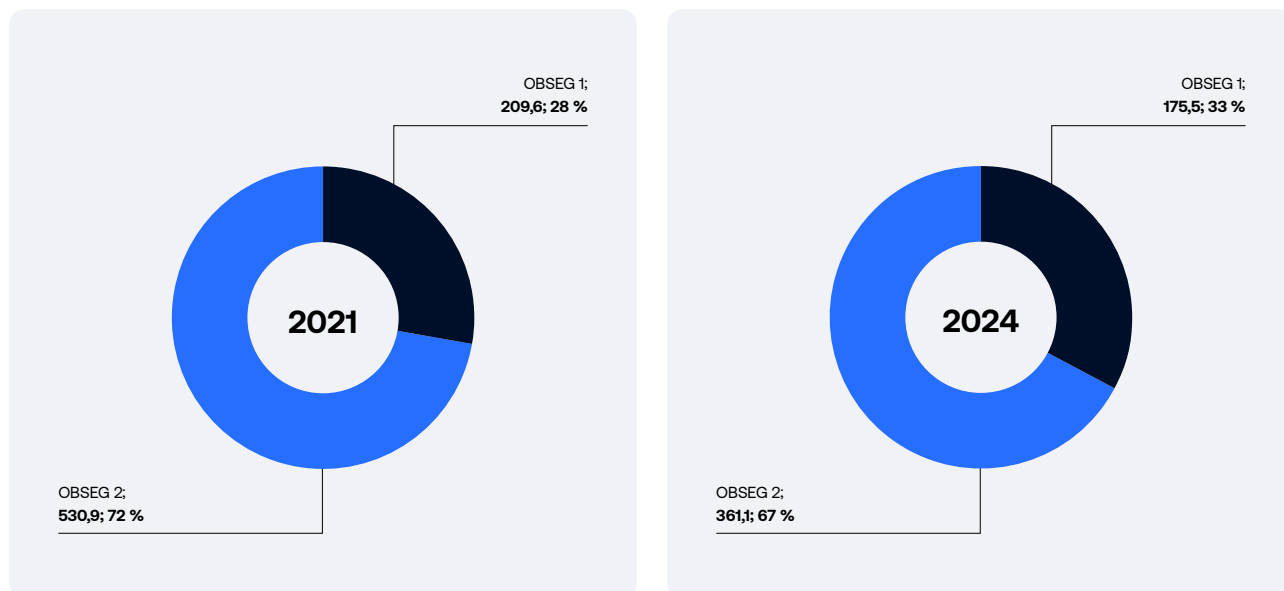
	2024 [tCO ₂ ,ekv]	2023 [tCO ₂ ,ekv]	2021 [tCO ₂ ,ekv]	Indeks 21/24 [%]
EMISIJE SKUPAJ lokacijski S1+S2(tCO₂,ekv)	536,6	634,8	740,5	-27,5
EMISIJE SKUPAJ trženjski S1+S2 (tCO₂,ekv)	284,3	228,3	1.464,1	-80,6
Emisije Obsega 1	175,5	134,8	209,6	-16,3
S1-1: Emisije iz stacionarnega zgorevanja	123,9	83,7	147,9	-16,2
S1-2: Emisije iz mobilnega zgorevanja	30,4	26,8	35,6	-14,5
S1-3: Emisije iz industrijskih procesov	0,0	0,0	0,0	nr
S1-4: Ubežne emisije TGP iz antropogenih virov	21,2	24,3	26,1	-18,9
S1-5: Drugo	0,0	0,0	0,0	nr
OBSEG 2 (S2) - lokacijski pristop	361,1	500,0	530,9	-32,0
OBSEG 2 (S2) - trženjski pristop	108,8	93,5	1.254,5	-91,3
S2-1: Posredne emisije iz rabe električne energije (lokacijski pristop)	297,8	423,6	435,3	-31,6
S2-2: Posredne emisije iz rabe toplotne energije (lokacijski pristop)	63,2	76,4	95,6	-33,8
S2-3: Posredne emisije iz rabe električne energije (trženjski pristop)	32,9	12,1	1158,9	-97,2
S2-4: Posredne emisije iz rabe toplotne energije (trženjski pristop)	75,8	81,4	95,6	-20,7

V letu 2021 so bili v sklopu 1 upoštevani podatki o vozilih, ki so se uporabljala tako za službene kot tudi za privatne namene Leasinga (kar se običajno upošteva v Obsegu 3). V letu 2024 se v sklopu 1 upoštevajo le vozila, ki se uporabljajo izključno za službeni namen. Zaradi zagotovitve primerljivosti podatkov je bila v poročilu za leto 2021 izvedena korekcija vrednosti emisij iz mobilnega zgorevanja, in sicer z znižanjem iz 172,4 tCO₂ ekvivalentov na 35,6 tCO₂ ekvivalentov.

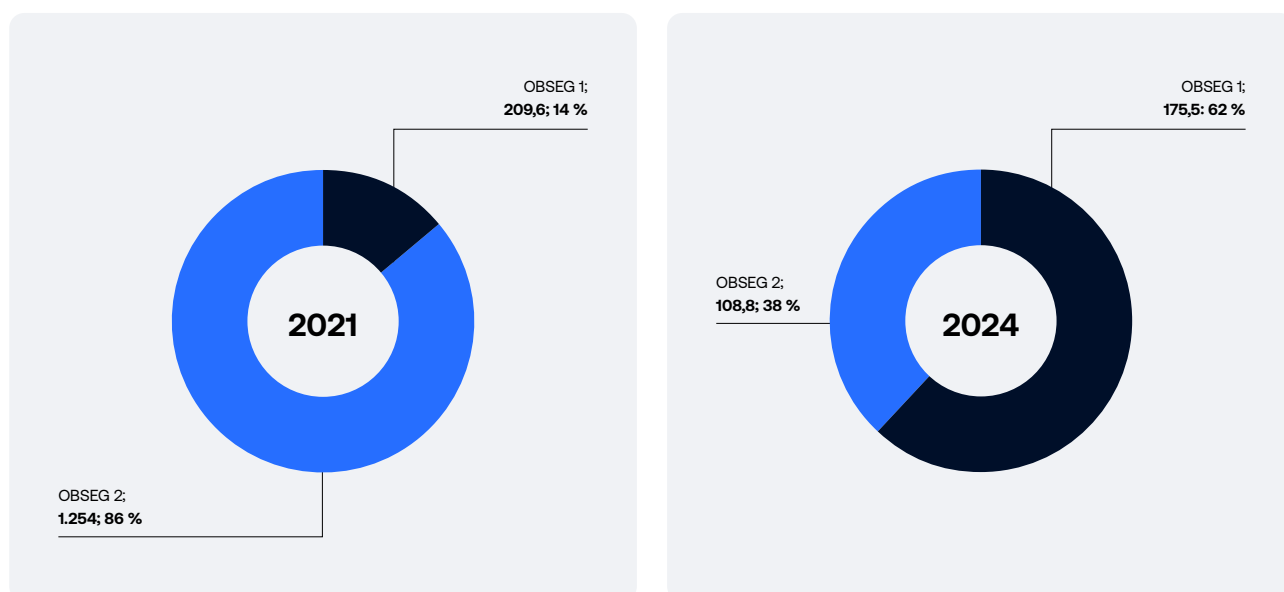
Primerjava emisij posameznih obsegov lokacijskega pristopa prikazuje, da večji delež emisij v letu 2024 predstavljajo emisije Obsega 2.

Slika 2: Delitev emisij skupine Gorenjska banka po posameznih Obsegih, lokacijski pristop, podatki za leti 2021 in 2024.

Primerjava emisije posameznih obsegov trženjskega pristopa, prikazuje, da večji delež emisij v letu 2024 predstavljajo emisije Obsega 1. V letu 2024 je bila na lokacijah, kjer ima skupina neposredni odjem električne energije uporabljena zelena energija, zato se upošteva tudi izračun na osnovi trženjske metode.

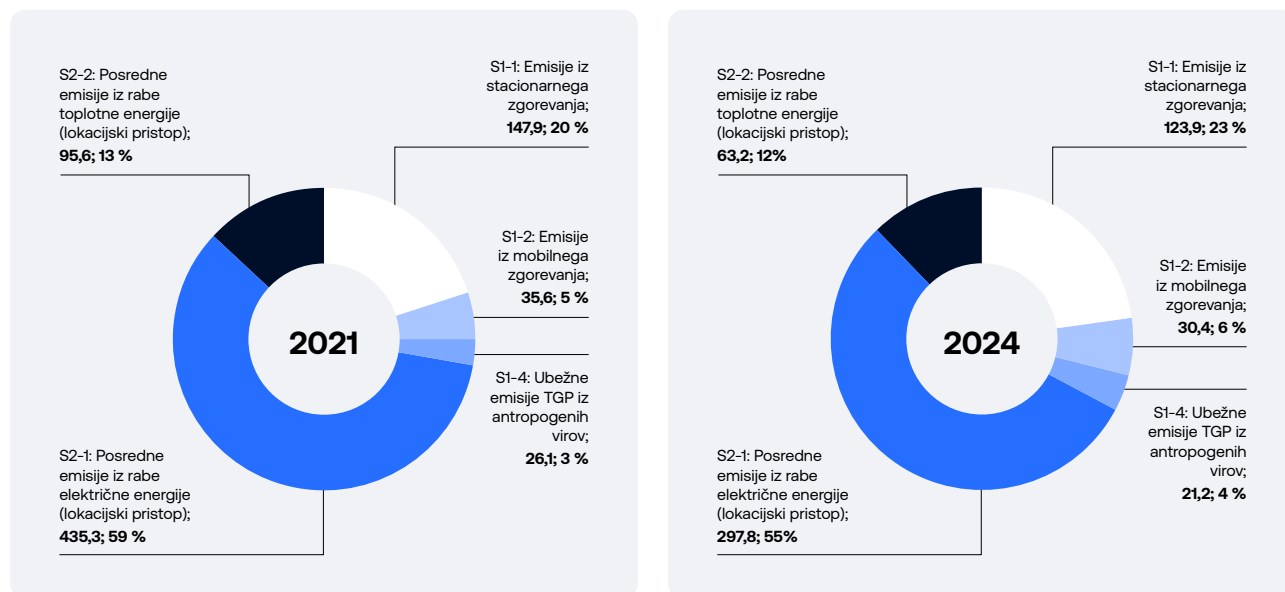
Slika 3: Delitev emisij skupine Gorenjska banka po posameznih Obsegih, trženjski pristop, podatki za leti 2021 in 2024

Delitev emisij posameznih kategorij po lokacijski metodi znotraj obeh obsegov pokaže, da največji delež emisij v letu 2024 predstavljajo emisije iz rabe električne energije (55%). Sledijo posredne emisije stacionarnega zgorevanja (23 %) ter emisije iz rabe toplotne energije (12%).

Slika 4: Delitev emisij skupine Gorenjska banka po posameznih kategorijah, podatki za leti 2021 in 2024.

V nadaljevanju so podrobneje predstavljeni rezultati izračuna. Celotni tabelarni pregled ocenjenih emisij po kategorijah je predstavljen v **prilogi B** poročila.

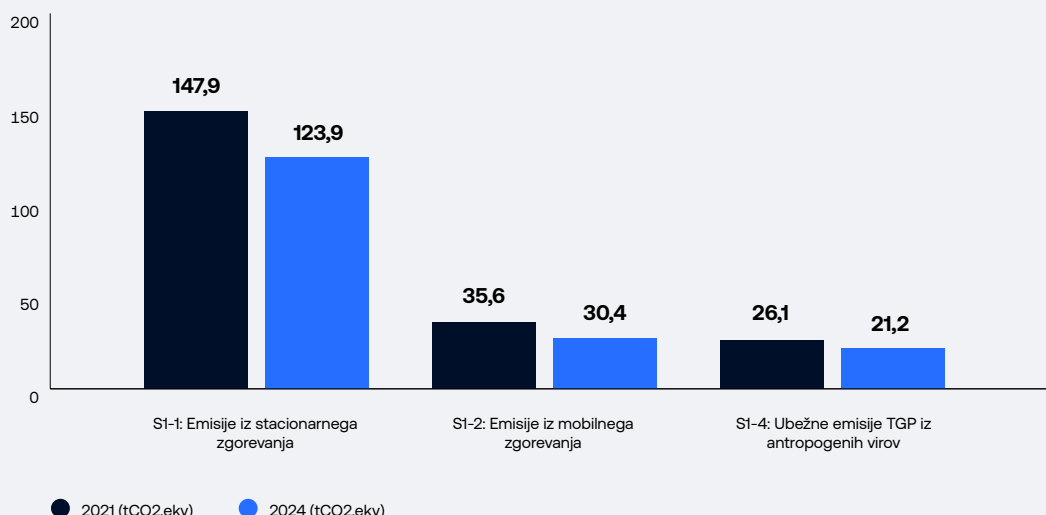
5.1 Obseg 1

V Obseg 1 štejemo neposredne emisije zaradi porabe goriv iz virov, ki so v lasti ali nadzorovani s strani organizacije.

Skupne emisije izračunane po lokacijski metodi za Obsega 1 so v letu 2021 znašale 209,6 tCO₂,ekv, medtem ko so bile v letu 2024 za 16,3 % nižje (175,5 tCO₂,ekv).

Glede na leto 2021 so se v letu 2024 emisije iz stacionarnega zgorevanja znižale iz 147,9 tCO₂,ekv na 123,9 tCO₂,ekv. Zmanjšanje emisij iz mobilnega zgorevanja v letu 2024 je posledica zmanjšanja števila službenih poti zaposlenih z vozili v operativnem nadzoru skupine in implementacija električnih vozil (zmanjšanje iz 35,6 na 30,4 tCO₂,ekv v letu 2024).

Slika 5: Prikaz emisij skupine Gorenjska banka po posameznih kategorijah Obsega 1, podatki za leti 2021, 2024.

V letu 2024 so ključni delež emisij Obsega 1 predstavljale emisije iz zgorevanja zemeljskega plina (>90%), in sicer 111,6 tCO₂,ekv (139,4 tCO₂,ekv v letu 2021). Emisije zaradi porabe ELKO so znašale 7 tCO₂,ekv (7,8 tCO₂,ekv v 2021).

Z uvedbo časovnih blokov in dogovorjenih moči, skladno z Aktom o metodologiji za obračunavanje omrežnine za uporabo elektroenergetskega omrežja, ki ga je določila Agencija za energijo Republike Slovenije, so se stroški električne energije občutno povečali. V letu 2024 so bili kot odziv na to uvedeni ukrepi za optimizacijo porabe energije: delovanje toplotne črpalke je bilo omejeno, ogrevanje pa je bilo v obdobjih konične porabe električne energije zagotovljeno v kombinaciji s plinskimi kotli. Ta ukrep je sicer prispeval k povečanju emisij CO₂, vendar je omogočil znatno znižanje stroškov električne energije.

Zaradi puščanj hladilnih sistemov (ena polnitev v letu 2024) je bilo neposredno emitiranih 21,2 tCO₂ ekvivalentov, medtem ko je bilo v letu 2021 zabeleženih tri puščanja (skupaj 26,1 tCO₂ ekvivalentov).

5.2 Obseg 2 (Scope 2)

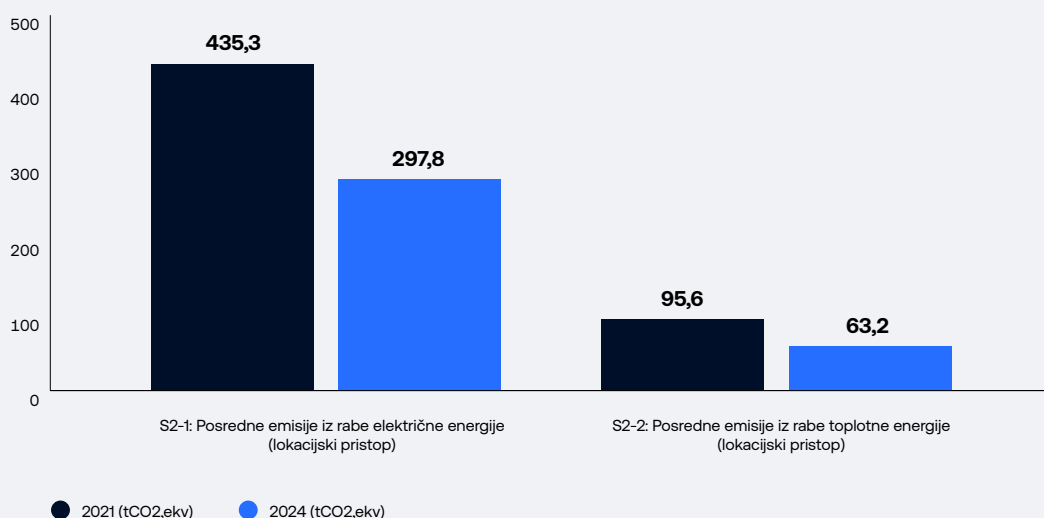
V Obsegu 2 so obravnavane posredne emisije, ki so nastale s porabo električne in toplotne energije pri dejavnostih na lokacijah v operativnem nadzoru s strani družb skupine.

Skupne lokacijske emisije Obsega 2 so v letu 2021 znašale 530,9 tCO₂,ekv, medtem ko so bile v letu 2024 za 32 % nižje (361,1 tCO₂,ekv).

Skupne emisije izračunane po trženjskem pristopu so v letu 2021 znašale 1.254,5 tCO₂,ekv, medtem ko so bile v letu 2024 za 91,3 % nižje (108,8 tCO₂,ekv).

Največji delež ocenjenih lokacijskih emisij Obsega 2 skupine Gorenjska banka v letu 2021 predstavljajo posredne emisije, iz rabe električne energije. Te so v letu 2021 znašale 435,3 tCO₂,ekv (297,8 tCO₂,ekv v letu 2024). V letu 2024 je bila na lokacijah, kjer ima skupina neposredni odjem električne energije, uporabljena zelena energija (1.200 MWh), ki jo je dobavil dobavitelj ECE d.o.o.. Največji delež ocenjenih trženjskih emisij Obsega 2 skupine Gorenjska banka v letu 2021 predstavljajo posredne emisije, iz rabe električne energije. Te so v letu 2021 znašale 1.158,9 tCO₂,ekv (32,9 tCO₂,ekv v letu 2024). Na lokacijah, kjer elektriko dobavljajo upravniki, izvor električne energije ni znan, zato upoštevamo izračun le na osnovi lokacijske metode.

Slika 6: Prikaz emisij skupine Gorenjska banka izmerjene po lokacijskem pristopu posameznih kategorijah Obsega 2, podatki za leti 2021, 2024.

Cilji in razvoj metodologije

Rezultati izračuna emisij po metodologiji GHG Protokola bodo v prihodnje osnova za postavitev srednjeročnih in dolgoročnih ciljev zmanjševanja ogljičnega odtisa skupine Gorenjske banke.

5.3 Cilji in ukrepi zmanjševanja emisij v obsegih 1 in 2

Poraba emisij iz stacionarnega zgorevanja predstavlja največji delež v prepoznanih emisijah Obsega 1 in 2. Predlagamo, da se nadaljuje v smeri učinkovite rabe energije – uporabe učinkovitih energetskega naprav in sistemov, s čimer se lahko minimizirali porabo po posameznih lokacijah.

Na področju rabe motornih vozil s strani zaposlenih se stremi k dodatnemu usposabljanju zaposlenih v smeri ekonomičnosti vožnje. Preučiti se tudi možnost povečanja obsega izvajanja sestankov s strankami na daljavo. Ob menjavi vozil se določena obstoječa vozila zamenja z električnimi vozili ter tako v prihodnje dodatno zniža porabo goriv motornih vozil.

Trenutno del lokacij za ogrevanje in pripravo tople sanitarne vode uporablja fosilna goriva. Ob renovacijah teh lokacij se stremi k montaži in uporabi toplotnih črpalk kot modernih energetskega učinkovitih sistemov ogrevanja. Z zelenim izvorom porabljene električne energije se lahko izravna del emisij, ki so nastale zaradi uporabe fosilnih virov za ogrevanje lokacij.

5.4 Ukrepi v smeri ogljične nevtralnosti

Večji trženjski korak k ogljični nevtralnosti je bil izveden v letih 2023 in 2024 in sicer s podpisom pogodbe o dobavi zelene električne energije za lokacije z lastnim dobaviteljem električne energije. Za preostale lokacije, kjer izbor dobavitelja s strani Skupine ni možen, se prav tako deluje v smeri prehoda na dobavo zelene električne energije.

Preostale emisije se delno že izravna z lastno proizvedeno električno energijo (L23). V prihodnje je namen povečati proizvodnjo električne energije iz sončne energije s postavitvijo dodatnih elektrarn.

5.5 Razvoj metodologije

Razvoj metodologije in poročanja bo v prihodnje omogočil tudi vključitev vseh emisij Obsega 3. Med njimi so posredne emisije zaradi investicij ključne prepoznane kategorije za družbe s področja bančništva. V praksi lahko predstavljajo več kot 99% vseh ocenjenih emisij celotnega obsega poročanja.

Vključitev omenjenih emisij Obsega 3 bo omogočil podrobno vzpostavitev ciljev v smeri brezogljčnega poslovanja, predvsem na ključnem področju investicijskega delovanja.

6. Specifični indikatorji

Izračun ogljičnega odtisa omogoča uvedbo in spremljanje specifičnih indikatorjev, povezanih z emisijami toplogrednih plinov, ki so posledica delovanja skupine Gorenjska banka.

Glede na razpoložljivost podatkov spremljamo

- > skupne emisije Obsega 1 in 2 na zaposlenega - $\text{tCO}_2, \text{ekv}/\text{zap.}$;
- > skupne emisije Obsega 1 in 2 na m^2 uporabne površine - $\text{tCO}_2, \text{ekv}/\text{m}^2$;
- > porabo goriva (vozila) na zaposlenega – litrov/zap. ter
- > porabo energije za zaposlenega – $\text{MWh}/\text{zap.}$

Indikatorje se določi na podlagi upoštevanja kvadrature in števila zaposlenih po posameznih lokacijah L1-L33. Za potrebe izračuna so bili uporabljeni podatki o številu vseh zaposlenih na zadnji dan leta, kot je predstavljeno v naslednji tabeli.

Tabela 5: Specifični indikatorji – Ogljični odtis skupine Gorenjska banka, za leti 2021 in 2024.

Skupina Gorenjska banka	Enota	2024	2023	2021	Indeks 24/21 [%]
Št zaposlenih (na 31.12.2024)	[zap.]	532	497	479	11,1
Skupna neto uporabna površina	[m2]	13137	12266,7	12267	7,1
Emisije Obsega 1 in 2 lokacijske skupaj	[tCO ₂ ,ekv]	536,6	634,8	740,5	-27,5
Emisije Obsega 1 in 2 trženjske skupaj	[tCO ₂ ,ekv]	284,3	228,3	1464,1	-80,6
Poraba goriva (vozila)	[litrov]	11788	10145,5	13462	-12,4
Indikator					
Skupne lokacijske emisije Obsega 1 in 2 na zaposlenega, lokacijski izračun	[tCO ₂ ,ekv/zap.]	1,01	1,28	1,55	-34,8
Skupne trženjske emisije Obsega 1 in 2 na zaposlenega	[tCO ₂ ,ekv/zap.]	0,53	0,46	3,06	-82,5
Skupne lokacijske emisije Obsega 1 in 2 na m2 uporabne površine	[tCO ₂ ,ekv/m2]	0,041	0,052	0,060	-32,3
Poraba goriva (vozila) na zaposlenega	[litrov/zap.]	22,2	20,4	28,1	-21,2

Iz rezultatov je razvidno, da sta se v letu 2024 glede na preteklo leto 2023 rahlo povečali tako uporabna površina kot število zaposlenih.

Skupne lokacijske emisije (Obsega 1 in 2) na zaposlenega so se v letu 2024 v primerjavi z letom 2021 znižale za 34,8 %. Nekoliko nižje so tudi v primerjavi z letom 2023.

Skupne trženjske emisije Obsega 1 in 2 na zaposlenega so se v letu 2024 v primerjavi z letom 2021 zmanjšale za 82,5 %. To znatno zmanjšanje je posledica manjše porabe energije ter nakupljene električne energije iz obnovljivih virov. Glede na leto 2023 so se trženjske emisije na zaposlenega malenkost zvišale.

Zaradi bistveno nižjega obsega rabe motornih goriv za pogon vozil v operativnem nadzoru družb, ter nabave električnih vozil, se je glede na izhodiščno leto 2021 bistveno znižala tudi raba motornih goriv na zaposlenega iz 28,1 litrov/zap., na 22,2 litrov/zap. Glede na leto 2023 so se zaradi povečanja števila službenih poti emisije iz rabe motornih vozil na zaposlenega nekoliko zvišale.

Dejstvo je, da bodo prikazani rezultati služili tudi za postavljanje ciljev glede energetske sanacije posameznih lokacij, kjer to dopušča lastništvo prostorov.

7. Verifikacija rezultatov

Metodologija in izračun za poročano obdobje je verificirana s strani družbe Bureau Veritas d.o.o.

8. Literatura

- [1] Metodologija za določitev podatkov o dejavnosti – Metodologija izračuna OO 2024 V2.docx
- [2] Tabele - Ogljični odtis Gorenjska banka - 2021 -2024 V9
- [3] GHG protocol Corporate Standard *chrome extension://efaidnbmnnnibpcajpcgiclfndmkaj/https://ghgprotocol.org/sites/default/files/standards/ghg-protocol-revised.pdf*
- [4] Smernice, GHG Protokol, Scope 2 Guidance, *https://ghgprotocol.org/guidance-0*
- [5] Smernice, GHG Protokol, Scope 3 Calculation Guidance, *https://ghgprotocol.org/guidance-0*
- [6] Letno poročilo 2024 Gorenjske banke d.d. in skupine Gorenjska banka Kranj, *chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgiclfndmkaj/https://www.gbkr.si/wp-content/uploads/2025/04/GB_letno-porocilo-2024_SI_finale.pdf?ver=1745581688*
- [7] GWP potencial (4th Assessment Report, IPCC, 2007), *https://ghgprotocol.org/sites/default/files/ghgp/Global-Warming-Potential-Values%20%28Feb%2016%202016%29_1.pdf*
- [8] UK Government GHG Conversion Factors for Company Reporting, Greenhouse gas reporting: conversion factors 2021, *https://www.gov.uk/*
- [9] UK Government GHG Conversion Factors for Company Reporting, Greenhouse gas reporting: conversion factors 2022, *https://www.gov.uk/*
- [10] IJS, povprečni nacionalni EF za leto 2021, januar 2024, *https://ceu.ijs.si/izpusti-co2-tgp-na-enoto-elektricne-energije/*
- [11] GHG Protocol guidance on uncertainty assessment in GHG inventories and calculating statistical parameter uncertainty, GHG Protokol, *https://ghgprotocol.org/sites/default/files/ghg-uncertainty.pdf*
- [12] Calculation tool, GHG Protokol, Measurement and Estimation Uncertainty of GHG Emissions, *https://ghgprotocol.org/calculation-tools#sector_specific_tools_id*
- [13] Uncertainties 2019, *https://www.eea.europa.eu/publications/emep-eea-guidebook-2019/part-a-general-guidance-chapters/5-uncertainties/view*
- [14] Smernice IPCC za določanje negotovosti Tabela A1-1, IPCC, *https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/gl/guidelin/annex1ri.pdf*

Priloga A

Tabela 6: Organizacijske meje poročanja skupine Gorenjska banka, na dan 31. decembra 2023.

LOK	Družba	Naziv nepremičnine	Naslov	Lastništvo/ Najem	Neto [m2]	Namembnost
L1	GB	Poslovalnica in poslovna stavba Bleiweisova, Kranj	Bleiweisova 1, 4000 Kranj	Lastništvo	5.262,40 m2	poslovalnica, poslovni prostori
L2	GB	Poslovalnica in poslovna stavba, Radovljica	Gorenjska cesta 16, 4240 Radovljica	Lastništvo	720,22 m2	poslovalnica, poslovni prostori
L3	GB	Poslovalnica in poslovna stavba, Jesenice	Cesta maršala Tita 8, 4270 Jesenice	Lastništvo	1.016,38 m2	poslovalnica, poslovni prostori
L4	GB	Poslovalnica in poslovna stavba, Škofja Loka	Kapucinski trg 7, 4220 Škofja Loka	Lastništvo	817,10 m2	poslovalnica
L5	GB	Poslovalnica in poslovna stavba, Tržič	Trg svobode 1, 4290 Tržič	Lastništvo	298,67 m2	poslovalnica, poslovni prostori
L6	GB	Poslovalnica Ljubljana center, Dalmatinova	Dalmatinova ulica 4	Lastništvo	417,10 m2	poslovalnica, poslovni prostori
L7	GB	Poslovalnica Ljubljana, Dunajska vertikala	Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	Lastništvo	260,90 m2	poslovalnica
L8	GB	Poslovalnica Kranjska Gora	Borovška cesta 95, 4280 Kranjska Gora	Lastništvo	126,30 m2	poslovalnica, poslovni prostori
L9	GB	Poslovalnica Žiri	Trg svobode 1, 4226 Žiri	Lastništvo	125,30 m2	poslovalnica
L10	GB	Poslovalnica Cerklje	Trg Davorina Jenka 13, 4207 Cerklje na gorenjskem	Lastništvo	112,00 m2	poslovalnica
L11	GB	Poslovalnica Šenčur	Kranjska cesta 4, 4208 Šenčur	Lastništvo	97,70 m2	poslovalnica
L12	GB	Poslovalnica Bohinjska Bistrica	Trg svobode 2b, 4264 Bohinjska Bistrica	Lastništvo	96,00 m2	poslovalnica
L13	GB	Poslovalnica Železniki	Na Kresu 26, 4228 Železniki	Lastništvo	92,20 m2	poslovalnica
L14	GB	Poslovalnica Lesce	Rožna dolina 51, 4248 Lesce	Lastništvo	81,20 m2	poslovalnica
L15	GB	Poslovalnica Bled	Kajuhova cesta 1, 4260 Bled	Lastništvo	133,20 m2	poslovalnica
L16	GB	Poslovalnica Škofja Loka	Grenc 54, 4220 Škofja Loka	Lastništvo	65,00 m2	poslovalnica
L17	GB	Poslovalnica Ljubljana, Celovška	Celovška cesta 268, 1000 Ljubljana	Lastništvo	74,00 m2	poslovalnica
L18	GB	Poslovalnica Kranj, Primskovo	Cesta Staneta Žagarja 69, 4000 Kranj	Lastništvo	64,97 m2	poslovalnica

L19	GB	Poslovalnica Koper	Cesta Zore Perello - Godina 2, 6000 Koper	Lastništvo	142,50 m2	poslovalnica
L20	GB	Poslovalnica Maribor	Ulica kneza Koclja 22, 2000 Maribor	Lastništvo	153,65 m2	poslovalnica
L21	GB	Globus, Kranj	Koroška cesta 4, 4000 Kranj	V najemu	341,11 m2	poslovni prostori
L22	GBI	Globus, Kranj	Koroška cesta 4, 4000 Kranj	V najemu	71,49 m2	poslovni prostori - v najemu pri GB
L23	GBI	Poslovni objekt Škofja Loka (Šešir)	Kidričeva cesta 75, 4220 Škofja Loka	Dano v celoti v najem. Obseg 3		proizvodno, skladiščni in pisarniški objekt
L24	GBI	Kare A - parkirna hiša	Koroška cesta 21, 4000 Kranj	Lastništvo, od 1.1.2023 naprej	Ni v lasti (2021, 2022)	Garažna hiša
L25	GBL	GB Leasing, PE Ljubljana	Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	Lastništvo	1.101,40 m2	Poslovna enota
L26	GBL	GB Leasing, PE Ljubljana - parkirna mesta	Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	V najemu, Obseg 3	252,00 m2	Parkirna mesta v najemu (24)
L27	GBL	GB Leasing, PE Maribor	Ulica kneza Koclja 22, 2000 Maribor	Lastništvo	129,39 m2	Poslovna enota
L28	GBL	GB Leasing, PE Mari- bor - parkirna mesta	Ulica kneza Koclja 22, 2000 Maribor	V najemu, Obseg 3	24,00 m2	Parkirna mesta v najemu (24)
L29	GBL	GB Leasing, PE novo Mesto	Ljubljanska cesta 26, 8000 Novo mesto	Lastništvo	89,00 m2	Poslovna enota
L30	GBL	GB Leasing, PE Novo mesto - parkirna mesta	Ljubljanska cesta 26, 8000 Novo mesto	V najemu, Obseg 3	12,00 m2	Parkirna mesta v najemu (24)
L31	GBL	GB Leasing, PE Koper	Cesta Zore Perello - Godina 2, 6000 Koper	Lastništvo	77,50 m2	Poslovna enota
L32	GBL	GB Leasing, PE Koper - parkirna mesta	Cesta Zore Perello - Godina 2, 6000 Koper	V najemu, Obseg 3	12,00 m2	Parkirna mesta v najemu (24)
L33	GBL	Skladiščni prostor	Žibertova 33, 1000 Ljubljana	V najemu, Obseg 3	138,00 m2	Skladišče

GB.. Gorenjska banka d.d., GBI.. GBK-Imobilia d.o.o., GBL.. GB Leasing d.o.o.

Priloga B

Tabela 9: Ogljični odtis organizacije za leti 2021 in 2024.

KATEGORIJE EMISIJ TOPLOGREDNIH PLINOV	N / NP / NO	2024	2021	Ogljikov dioksid (CO ₂)	Metan (CH ₄)	Dušikov oksid (N ₂ O)	HFC (povpr. izpustov)
GWP potencial (4th Assessment Report, IPCC, 2007)*				1	25	298	1924,0
				[t CO ₂]	[t CH ₄]	[t N ₂ O]	[t HFC]
EMISIJE SKUPAJ S1+S2 (t)				514,92	0,01	0,00	0,01
		[tCO ₂ ,ekv]	[tCO ₂ ,ekv]	CO ₂	CH ₄	N ₂ O	HFC
EMISIJE SKUPAJ lokacijski S1+S2(tCO ₂ ,ekv)		536,6	740,5	514,9	0,007	0,001	0,0
EMISIJE SKUPAJ trženjski S1+S2 (tCO ₂ ,ekv)		284,3	1.464,1				
OBSEG 1							
S1-1: Emisije iz stacionarnega zgorevanja	P	123,9	147,9	123,8	0,005	0,0001	0,0
S1-2: Emisije iz mobilnega zgorevanja	P	30,4	35,6	30,1	0,001	0,001	0,0
S1-3: Emisije iz industrijskih procesov	P	0,0	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0
S1-4: Ubežne emisije TGP iz antropogenih virov	P	21,2	26,1	0,0	0,0	0,0	0,0110
S1-5: Drugo	P	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OBSEG 1 (S1)		175,5	209,6	153,9	0,006	0,001	0,0
OBSEG 2 (Upoštevanje S2-1 in S2-2 - lokacijski pristop)							
S2-1: Posredne emisije iz rabe električne energije (lokacijski pristop)	P	297,8	435,3	297,8	0,0003	0,0000	0,0
S2-2: Posredne emisije iz rabe toplotne energije (lokacijski pristop)	P	63,2	95,6	63,2	0,0003	0,0000	0,0
S2-3: Posredne emisije iz rabe električne energije (trženjski pristop)	P	32,9	1.158,9	0,0	0,0	0,0	0,0
S2-4: Posredne emisije iz rabe toplotne energije (trženjski pristop)	P	75,8	95,6	0,0	0,0	0,0	0,0
OBSEG 2 (S2) - lokacijski pristop		361,1	530,9	361,1	0,001	0,000	0,0
OBSEG 2 (S2) - trženjski pristop		108,8	1.254,5	63,2	0,000	0,000	0,0

Ker vas razumemo.